

Szerkesztői iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 137. szám.

Kedd, június 17.

Politika és gazdasági élet.

— június 17.

A nyugodtan gondolkodó, komoly megfigyelőnek egészen bizonyosan már régóta többször megfordult a fejében az a gondolat, hogy a mai gazdasági viszonyok a politikai harcoknak nem kedveznek. Előtte volt a példa, hogy a külpolitikában minő ellenszenves érzülettel fogadták az európai hatalmasságok a balkáni államok között előállott újabb surlódásokat és minő hangon igyekeztek még azok is, akiknek a külpolitikai bonnyodalmak talán érdekükben állottak, csodálatos összhangban a velők ellentétes többi hatalmakkal az elégedetlenkedés ki-kitörő szenvedelmét megnyugvásra és a belátástól vezetett akaraterő alá való rendelkezésre rábírni. Okvetlenül a hatalmakuál erősebb kényszerítő körülményeknek kellett közreműködniök, hogy ezt az egyértelműséget, az ellentétes érdekeknek ezt a közös cél alá való rendelkezését elérhessék. A balkáni háboru véget ért, de a politikai feszültség nem ért véget és nyomába lázas fegyverkezés lépett. Ez az állapot kapcsolatban a rendkívül kedvezőtlené vált pénzvizonyok mind erősebben nyilvánuló, romboló hatásával veszedelmes gazdasági perspektívát tár elénk. A kedvező konjunktura, amely a háboru előtt fennállott, eltűnt és ma már az a remény is megszűnt, hogy ez a kedvező konjunktura a háboru következtében csupán megszakítást szenvedett. Az újabb hadügyi kiadások a legnagyobb és leggazdagabb európai államokban milliárdokra menő tőkéket kényszerít elnyelni, ami magában véve kizárja, hogy a pénzpiac enyhülését a közel jövőben várhassuk. Azonkívül aggasztó tünetek mutatkoznak a világtermelés különböző ágaiban és a gazdasági és pénzügyi depresszió bénítólag hat még a gazdag államokban is a politikai küzdelmekre. Az összetartás, a megértés, az alárendelés jelenségei mutatkoznak mindenfelé; a politikai küzdelmek vagy teljesen megszűntek, vagy lényegesen veszítettek erejükből.

Ez a felfogás, amely minden higgadt és megfontolt gondolkodó főben okvetlenül kialakul, ma ugyszólván általános. Ma tisztában kell lennünk azzal, hogy a hadügyi átalakulások rohamos haladásában mi sem maradhatunk hátra, mert a véderőnek a szükséges színvonalon tartása minden mást megelőz. Ez az a pont, ahol megszűnik minden más érdek és minden más természetű küzdelem, ahol a hazafias érzés arra kell, hogy kényszerítsen, hogy mindent félretéve, igyekezzünk országunk biztonságáról gondoskodni. Ezt a példát látjuk magunk előtt a nagy és hatalmas európai államok magatartásában

és e szükségszerűség előtt mi sem zárkozhatunk el.

Ha pedig e kényszerűség előtt a saját jól felfogott érdekünkben meg kell hajolnunk, a többi már ebből a kényszerűségből következik. Ha a feltornyosuló és nagy áldozatokat kívánó feladatok előtt el nem zárkozhatunk, a saját gazdasági életünk biztonsága érdekében nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy saját gazdasági és pénzügyi helyzetünket erősítsük. Ez a féltő gond, ez a nagyon helyénvaló, előre látó aggodalom nyilatkozott meg gróf Tisza István programbeszédében, pedig a miniszterelnök tartózkodott attól, hogy gazdasági programot adjon. De amit ebben a tekintetben mondott, untig elég arra, hogy világosan lássunk és helyzetünket megérthessük. Találébb jelszavakat, melyek a mai helyzetben iránymutatóul szolgálhatnának, nem lehet találni, mint amidőn a miniszterelnök az önfegyelmetséget és az ellenállási erőt, a fokozott előrelátást jelelte meg a követendő eljárás követelményei gyanánt. Csak ezekkel a tulajdonságokkal kerülhetünk ki romlás nélkül a küzdelemből, már pedig a gazdasági leromlást és pusztulást mindnyájan elkerülendőnek tartjuk.

Ezekből az elvekből indul ki a miniszterelnöknek az a programja, melyet az állambevételek fokozásában, amelyre elkerülhetetlen szükség van, követendőnek tart. Nem az adók fölemeléséről van szó, sőt a miniszterelnök közmelegnyugvásra az egyenesadók reformjáról is szükségesnek tartja a lemondást mindaddig, míg a gazdasági és pénzügyi viszonyok a magyar államot és a magyar társadalmat erre a nagyszabású reformra képessé nem teszik. A jövedelmek fokozása azonban csak kétféle módon lehetséges: újabb jövedelmek feltárásával, vagy a kiadások csökkentésével. És gróf Tisza István erre a takarékosagra, erre a gazdaságos állami kormányzatra helyezi a fősúlyt és imponáló akaratereje még ellenségei előtt is garancia arra, hogy az ő vezetése alatt és pedig talán kizárólag csupán az ő vezetése alatt, ebben az irányban jelentékeny eredmények lesznek elérhetőek.

Súlyos időket élünk és mindenkinek ereje gyarapítására és a gazdasági erők konszolidálására van szükség. Ez a törekvés volt a miniszterelnök gazdasági programjának alaphangja és ez a törekvés nyilvánult meg a bejelentett szociálpolitikai tervekben is. Meg vagyunk győződve, hogy az a komoly, férfias, de egyuttal határozottságával megnyugtató hang visszhangot fog kelteni mindazokban, akik hasonló komolysággal itélik meg a helyzetet és akik az erők összetevését, a vállvetett együttműködést a mai viszonyok között még a politikai ellentétek dacára is szükségesnek tartják.

Gazdasági akadémikusok tanulmányútja Torontálban.

A magyaróvári gazdasági akadémia hallgatói Garaboson.

— jun. 17.

Ez évi május hó 29-ikén a mosonmegyei gazdák tekintették meg Ujhelyi Imre gazd. akad. igazgató vezetésével a vármegyénkben levő Garabos község állattenyésztését s az akkor látottak annyira megnyerték a mosonmegyei gazdák tetszését, hogy Ujhelyi Imre, a magyaróvári gazdasági akadémia igazgatója június hó 13-ikán újból egy tanulmánykirándulást szervezett Garabosra. Ez alkalommal az akadémia III. éves hallgatói látogattak el Garabosra, Ujhelyi Imre gazd. akad. igazgató, Ráczó Imre, Legányi Ödön és Pál Sándor gazd. akad. tanárok vezetésével. A jó garabosiak ez alkalommal is meleg barátsággal fogadták a vendégeket s mint a multkor, ugy ez alkalommal is szép kiállítást rögtönöztek a vendégek számára magas színvonalu tenyészállataikból.

A vendégek d. e. 11 órakor érkeztek Garabosra, kiket megérkezésük alkalmával Vihelyi Géza községi jegyző üdvözölt meleg szavakkal. A vendégek tiszteletére ez alkalomból megjelentek még Garaboson Marton Andor, a m. g. egyesület főtitkára, Bayer Alajos, Pap Ernő és Pap Dezső földbirtokosok, Gáspár Ernő m. kir. gazd. felügyelő és a szomszédos községek gazdáiból nagyon sokan, a garabosi gazdák pedig teljes számban talpon voltak, sőt még a garabosi hölgyközönség is nagy számban megjelent a vendégek fogadásánál és a szép kiállítás színterén.

A fogadás megtörténte után a vendégek megtekintették a bemutatott szép állatkiállítást, a tejszövetkezetet és községi 10 drb importált tenyészbikát és a rögtönzött gépkiallítást, melyek mindegyike a legnagyobb tetszés hangját váltotta ki belőlük s bő alkalmul szolgált gazdag tapasztalatok gyűjtésére.

A látni valók bemutatása után d. u. 1 órakor társas lakomára ültek össze a vendégek és a garabosiak, melyen a zenét most is, mint az előző látogatás alkalmával a helybeli gazdák zenekara szolgáltatta Gottschal György és Bauer János fiatal gazdák vezetésével. Az ebéden az első felköszöntőt Vihelyi Géza mondta a vendégekre. Ujhelyi Imre a gazdasági egyesület elnökét, gróf Csekonics Endrét, Marton Andor főtitkárát, a garabosi gazdákat s azoknak lelkét, Szauer Mátyást éltette. Szauer Mátyás viharos tetszést aratva a magyaróvári akadémia hallgatóit éltette s kérte őket, hogy az életbe kikerülve egyéb dolgaik mellett a kisgazdáknak is legyenek vezetői, oktatói és tanácsadói. Marton Andor Ujhelyi Imre igazgatót s a megjelent tanárokat éltette. Legányi Ödön tanár egykori tanárát, Marton Andort éltette s szavai elhangzása után vig dalokra gyűjtöttak reá az akadémikusok. Ezután Brevis Vilmos garabosi gyógyszerész mondott vig hangu felköszöntőt. Pap Dezső a megjelent akadémikusokat, mint két évvel ezelőtti hallgató társait éltette. Végül Marton Andor a garabosi hölgyeket éltette, kik ismételten is azzal kedveskedtek a vendégeknek, hogy a süteményféléket ők sütötték a lakoma számára s akik elsőrendő szerepet játszanak abban, hogy a garabosiaknak oly fejlett az állattenyésztésük, mert azok a szép állatok legnagyobb részben az ő gondos kezeikre vannak

bizva. A lakoma befejezte után még a tájfajta lótenyésztést tekintették meg a vendégek s azután Zombolyán át Budapestre utaztak.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Június 17.

Barométer súlyed 760.3. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 21.0 C°. Hőmérséklet: maximum 16-ikán 19.4 C°, min. ma reggel 5 C°. Csapadék — Felhőzet Cu5. Szélirány és erősség NW2. Jólát a következő 24 órára: Keleten elvéve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránycsúszó, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Beiratások a felső kereskedelmi iskolába.** A nagybecskereki m. kir. áll. felső kereskedelmi iskolába az 1913—1914. tanévi beiratások és felvételek f. évi július hó 1-én, 2-ikán és 3-ikán fognak megtartatni. Tekintettel arra, hogy az alsó osztályba jelentkezők száma oly nagy, hogy évről-évre rendszeren 20—25 létszám felett jelentkezett tanulót kell visszautasítani, célszerű felvételre már július hó 1—3-án jelentkezni, mert a helyek betelnek szeptember hóban csak rendkívüli és kivételes esetekben lehet beiratkozni s csak akkor, ha a szabályszerű létszám be nem telne. Az alsó osztályba oly tanulók vétetnek fel, illetőleg jegyeztetnek elő, akik a középiskola vagy polgári iskola IV. osztályát sikeresen végezték. Minden egyéb a felvételre, valamint a vidéki tanulók elhelyezésére vonatkozó felvilágosítással készséggel szolgál az iskola igazgatósága.

— **Segédjegyzőválasztás.** Dóczon tegnap volt dr. Urányi Sándor bánlakai főszolgabíró elnöklésével a segédjegyzőválasztás, amely alkalommal egyhangulag Stassik Imrét választották meg segédjegyzőnek.

— **A tüzoltók nyári mulatsága.** A nagybecskereki önkéntes tüzoltótörség július 6-ikán vasárnap nagyszabású nyári mulatságot rendez a testület javára a Kaszinó-kertben, valamint a Kaszinó összes helyiségeiben. A rendező-bizottság most állítja össze a programot, amely érdekes és színes lesz, úgy hogy a mulatság előreláthatólag egyike lesz a legszebb nyári mulatságoknak.

— **A nagybecskereki Takaré- és Előlegegyület rendkívüli közgyűlése.** A felszámolás alatt álló nagybecskereki Takaré- és Előlegegyület részvénytársaság tegnap délután Jankó Ágoston alispánnak, a felszámoló bizottság elnökének elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen a részvényesek igen nagy számmal jelentek meg s ezuttal is meglehetősen izgatott hangulat uralkodott köztük. A közgyűlésen felolvasták a felszámoló bizottság jelentését, majd a március 29-iki közgyűlés határozata értelmében a részvénytársaság volt igazgatósága által 1912. évi december hó 12-ikére felállított mérlegét és jelentést, továbbá a felügyelő-bizottság jelentését. A volt igazgatóság által összeállított mérleghez és jelentéshez többen hozzászóltak s a fölmentvény megadása ellen beszéltek, azonban a közgyűlés túlnyomó többsége a volt igazgatóságnak a fölmentvényt megadta, hasonlóképpen a felügyelő-bizottságnak is. Egyhangulag megadta továbbá a közgyűlés a fölmentvényt a felszámoló-bizottságnak, annak határozott kifejezése mellett, hogy

a felszámoló-bizottság és annak elnöke iránt a közgyűlés a legnagyobb bizalommal és elismeréssel viseltetik. Ezután a felszámoló-bizottságban megüresedett tag-sági helyre megválasztották Lowieser Mihályt, továbbá Erber Gyula és Engel Sándor rendes és Holländer Ede póttaggal kiegészítették a felügyelő-bizottságot.

— **Regatta-egylet Pancsován.** Mint Pancsováról jelentik, ott a napokban az evezősport barátai értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy önálló regatta-egylet alakítanak s legközelebb megtartják az alakuló közgyűlést, amelynek előkészítésére hattagú bizottságot küldtek ki

— **Póru jár kivándorlók.** Gedosev Dusan aracsi, Fehirov Tosa és Stefanovits Novák óbecsei lakosok Amerikába akartak vándorolni Előzőleg elmentek Rumába, hol tudomásuk szerint van egy kereskedő, aki kivándorlási ügynökködköddel foglalkozik. Felkeresték a kereskedőt s megkérték, hogy részükre utleveleket szerezzen Amerikába. Másnap felkereste őket egy Milán nevű fiatalember, aki állítólag a fenti kereskedő sógora volt s azon ajánlatot tette nekik, hogy fizessenek fejenként 340 koronát s majd ő azzal a jegyeket megszerzi. Le is fizettek neki egyenként a kért összeget s meg is kapták a hamis hajójegyeket. Ezután Baselba utaztak s az ottani „Stehli”-féle ügynökköddel megkérdezték, hogy nem mehetnek tovább, mivel a befizetett pénz nem érkezett oda. Ott több napon át varakozva, konstataáltak, hogy be vannak csapva, miért is az ottani cs. és k. konzulatushoz fordultak azon kérelemmel, hogy hazautazásukat eszközöljék ki. Hazajöve eleinte elitkolták a szegénytelen esetüket, de utóbb Gedosev bepörölte Fehirovot rágalmozásért, mivel utóbbi azt állította róla, hogy ő összejátszott a szelnámossal. Így került az ügy a nyilvánosság elé.

— **Öngyilkos tanuló.** Mint Pancsováról jelentik, Gasztner Mihály ottani felső kereskedelmi iskolai tanuló a napokban reggel az intézetben melibe lötte magát. Tettét a vizsgától való féltelmében követte el, de szerencsére a golyó nem sertett nemesebb részeket s így sebe nem veszélyes.

— **Halál az idegenben.** Temesvárról írják: Radóczy István kassai kataszteri hivatalnok e hó 10-én Temesvárra jött és a Metropol-szállóban vett szobát. Több látogaiast tett Temesvárról és a szali-beliék csak annyit tudtak róla, hogy szabadságát tölti Temesvárról. Tegnap reggel Radóczyt holtan találták szobájában. Frank Janos dr. kerületi orvos szívméghűst állapított meg. Az 58 éves embert az esti vetkőzésnél valószínűleg rosszullet fogta el és az agyra üt, hol utolerte a halál. A rendőrség Radóczyt mintegy 440 koronát kitéve készpénzt és podgyaszat őrizet alá vette, kutatva egyszersmind az elhunyt rokonai iránt.

— **Pályázat ipari segélydíjakra.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a keresked. miniszter a Goldberger Emszélet-féle alapítvány kamataiból hét, egyenként 300 koronás és egy 250 koronás segélydíjra pályázatot hirdet. Eme segélydíjakra szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képzéshez kötött ipart üzőt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött árva pályázhatnak. A folyamodványok legkésőbb június hó 25-ig a kamarához benyújtandók, ahol a pályázati feltételek is megtudhatók.

Ugyancsak a temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a keresked. miniszter a Voigtländer (Mária Valéria) féle alapítvány kamataiból 2 egyenként 1100 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet. Pályázhatnak képzéshez kötött ipart üző, szegényebb sorsu, szakmájukban kiváló, kezdő, magyar honos iparosmesterek esetleg idősebb segédek, akik az ösztöndíjat továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítésére, vagy pedig forgó tőke gyanánt elnyerni óhajtják. A folyamodványok legkésőbb június hó 30-ig a kamarához benyújtandók, ahol a pályázati részletes feltételek is megtudhatók.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden június hó 22. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. parafelügyelőséghez (Boldogasszony-sugárut 18.) beküldendők.

— **A zágrábi őszi vásár.** A zágrábi „Őszi vásár” rendező-bizottsága a következő értesítést küldte be lapunknak:

„Zágrábban, Horvátország szép fővárosában augusztus 15-ike és szeptember 8-ika között egy őszi vásárt rendeznek. Egy áruminta kiállítás és egy honi textilipari kiállítás is készülődik; szórakozásról lesz gondoskodva. A horvát idegenforgalmi iroda Bosznia-Hercegovinából, Dahmá-cziából és a Balkán államokból kirándulókat fog rendezni, úgy hogy üzleti szempontból kereskedőink és gyárainknak részvétele ajánlatos. A vásár-bizottság irodája: Zágráb, Ferencz József-tér 15. érdeklődőknek válaszbélyeg ellenében díjmentesen ad minden felvilágosítást.”

— **Sószállítási díjkedvezmény.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert hivatalos értesítés szerint kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az őszi tömegforgalom alkalmával beállható kocsihiány enyhítésére s illetve a sóhiányok elejét vevő a folyó évi június hó 1-től folyó évi augusztus hó 15-ig terjedő időben szállítandó s bérmentetlenül feladásra kerülő sóküldeményekre a magyar kir. államvasutak vonalait illetőleg a következő díjkedvezményt engedélyezte: a) kocsihint és fuvarlevelenkint legalább 10000 kg.-ért való díjfértés mellett az a) alatti kivételes díjszabásnak 10 (tíz) százalékkal rövidített díjtételeit; b) kocsihint és fuvarlevelenkint legalább 15000 kg.-ért való díjfértés mellett az a) alatti kivételes díjtételek alapján eredményező fuvardíjból kocsihiányosítási jutalék fejében kocsihint három korona engedményt. Ezen intézkedésnek az a célzata, hogy az érdeklőség őszi sószükségletének folyó évi augusztus hó 15-ig való elszállítására ösztönöztesse.

— **Menetjegyekedvezmény az arad-esanádi vasúton.** Az aradi és esanádi egyesült vasutak igazgatósága a vonalaira engedélyezett menetkedvezmények újabb szabályozása folytán az általános menetkedvezményt kiterjesztette összes menetrendszerű személyszállító vonataira olyképp, hogy a díjszabás szerinti menetdíjből 33% kedvezményt engedélyez. Ennek folytán az országgyűlési képviselői egyesített és egységes rendőri utazási igazolványok tulajdonosai a gyorsmotorvonat I. osztályában egy egész II. osztályu — és a II. osztályban egy fél I. osztályu gyorsmotorvonatu, — a személy- és helyi motorvonatokon az I. osztályban egy egész II. osztályu, — a II. osztályban egy fél I. osztályu, — a III. osztályban pedig egy fél II. osztályu személy- vagy helyi motorvonatra érvényes menetjegy váltása mellett utazhatnak.

— **A táncosnő miatt.** Galacs József huszonnégy éves temesvári kőművessegédet, aki a Magyar-utca 63. szám alatt lakik, tegnap éjszaka a Gyárvárosban, nem messze a Korona-vendéglőtől vérebe fagyva, átszurt mellel az utcán eszméletlenül állapotban találtak. Beszállították a városi közkórházba, ahol ápolás alá vették. A szerencsétlen ember sebe életveszélyes, a hatalmas szurás a tüdőt is átszurta úgy, hogy beszélni nem tud és ezért kihallgatható sem volt. A rendőrség megállapította, hogy Galacs József előtte való este a Korona-vendéglőben mulatott, ahol vidám kedvvel táncolt egy leánnyal. A táncosnő miatt összeszólalkozott Sztojka Milán nevű legénnyel, aki szintén táncolni akart a leánnyal. Valószínű, hogy ennek a szóváltásnak lett az eredménye a végzetes késszurás

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókján minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

Irodalom.

(*) **A Politikai hetiszemle**, politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg:

Tisza kormányzati programja. Irta: R. — Belföld: A politikai helyzet. Irta: sz. s. — Külföld: A forrongó Balkán. Irta: Székely Sámuel. — Közgazdaság: Gazdasági inteimek. Irta: (Δ). — Az értéktőzsdéről. Irta: B. A. — Társadalom: Női kongresszus Budapesten. Irta: Nos. — A hétről: Az új kormány. — A török nagyvezér meggyilkolása. — Bucus a régi Nemzetitől. — Az ifjusági céllövőverseny. — A magyar nyelv a fiemei törvényeszen. — Törvény a köztársasági mozgalom ellen. — Közgazdasági közlemények.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése. — Alelnökválasztás. Az üzleti záróra.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház lankadatlanul dolgozik tovább s holnapra elintézi az összes tárgyalásra előkészített javaslatokat, úgy, hogy most nyári pihenőre térhet, amely valószínűleg holnapután kezdődik. A mai ülésen ismét több törvényjavaslatot intézett el a Ház, köztük az üzleti záróráról szóló törvényjavaslatot, azonkívül az elnökké választott Beöthy Pál helyébe alelnökké választották gróf Lázár Istvánt.

Az ülésen Beöthy Pál elnököt, akinek elnöki előterjesztései után nyomban rátértek az alelnökválasztásra.

Megválasztották alelnökké 137 szavazattal egyhangúlag gróf Lázár Istvánt.

Most Hegedüs Kálmán előadó ismertette az üzleti záróráról szóló törvényjavaslatot s ajánlotta elfogadásra.

Hantos Elemér hozzászólása után Beöthy László kereskedelmi miniszter szólalt föl s kijelentette, hogy ez a javaslat csak bevezetője annak a munkának, amelylyel a kormány a kereskedelmi alkalmazottak érdekeit előmozdítani óhajtja. Igy már erősen előrehaladtak a jogviszonyok szabályozására vonatkozó munkálatok s foglalkozik a kormány a nyugdíjkérdés megoldásával is.

Ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazták.

Végül több apróbb törvényjavaslatot intézett el a Ház. A legközelebbi s valószínűleg az utolsó ülés holnap lesz.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök ma este Bécsbe utazik s holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál. A kihallgatáson a miniszterelnök folyóügyekről s a parlament elnapolásáról tesz előterjesztést.

A német császár jubileuma.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Szogyény-Marich László nagykövet tegnap adta át Vilmos német császár jubileuma alkalmából a császárnak királyunk két lepecsételt levelét, amelyeknek egyike a király sajátkezű szerencsekívánatait, a másik pedig az osztrák-magyar hadsereghez a császár jubileuma alkalmából intézett parancsot tartalmazta.

A tartalékosok hazaszállítása.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, tegnap szállították ide a déli vasut külön vonatán a boszniai tartalékosokat, akik közül a magyarokat azonnal továbbították otthonuk felé.

A balkáni helyzet.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Frankfurter Zeitung jelentése szerint Ausztria-Magyarország a nagyhatalmak lépését nem tekinti alkalmas eszköznek a balkáni bonyodalmak megoldására s ugy tárgyi mint formai szempontokból kifogásolja, amiért a monarchia a hatalmak kollektív lépéséhez való hozzájárulását visszavonja.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgárok Szófia mellett a főváros megerősítésére nagy erődítéseket készítenek. Ugyane jelentés szerint Kuszteudiban 17 ezer főnyi bolgár komitációs csapatot vontak össze.

Belgrádi jelentés pedig arról szól, hogy a szerbek Pirotnban nagy sereget koncentráltak.

Egy szaloniki jelentés azt mondja, hogy a görögök az orfanói öbölben csapatokat akartak partraszállítani, de a bolgárok megátámadták őket s véres harc után a csapatok partraszállását megakadályozták.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a reünio tegnap kezdte el tárgyalni Délalbánia határainak megállapítását s az aegai-tengeri szigetek ügyét.

Az értéktőzsdéről.

Budapest, jun. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 816.50, Osztrák Hitel 623, Koronajáradék 81.50, Jelzáloghitelbank 421, Leszámitoló Bank 509, Hazai Bank 279, Magyar Bank 542, Rimamurányi 690, Salgótarjáni 758, Közúti Vasut 641, Villamos Vasut 363.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11-27
Buza (1914. áprilisra)	11-73
Rozs (októberre)	8-98
Zab (októberre)	8-65
Tengeri (júliusra)	7-97
Tengeri (augusztusra)	8-06
Tengeri (1914. májusra)	7-54

Közügazdaság.

Tenyészszarvasmarha- és lókiállítás Ócsanád.

A megyei gazd. egyesület az ócsanádi gazdakörrel karöltve június hó 5-én tenyészállatkiállítást rendezett Ócsanád, mely kiállítást az ottani s a környékbeli gazdáknak impozáns megjelenése valóssággal ünneppé avatta. A megyei gazd. egyesület elnökének képviselőjében Rónay Jenő országgyűlési képviselő jelent meg, ki elé lovas bandérium ment s kit a községben nagy ünneppé fogadtak. Megjelentek még Hadffy Károly főszolgabíró, Marton Andor és Kaufmann István, a m. g. e. titkárai Halász József gazd. segédfelügyelő, Lukácsy Imre földmives iskolai igazgató,

Varga Géza és Gaál Jenő földmives iskolai tanárok vezetésével a nagyszentmiklósi földm. iskola növendékei, Sziklássy István ny. jószágfelügyelő, Baróczy László urad. intéző, Muzsary Endre urad. főtiszt, Petrovits Emil nagyszentmiklósi plébános, Kozma László, a kiskomlósi és nagyösi gazdakörök kiküldöttei és még számosan a vidékről, a helybeliek pedig teljes számban.

Az ünnepség reggel 9 órakor szentmisével vette kezdetét, melyre szeszó kísérete mellett indult el a gazdakör helyiségéből a közönség. A szentmisét Ferenczy Gyula plébános celebrálta. A szentmise után zenekísérettel a kiállítás színterére ment a közönség, amelynek területén felállított dízsátorban Aubermann Miklós gazdaköri elnök üdvözölte Rónay Jenőt, mint a megyei gazd. egyesület elnökének képviselőjét s felkérte őt a kiállítás megnyitására. Ezután Rónay Jenő lelkes beszédet intézett a közönséghez s a kiállítást megnyitottak nyilvánította ki. Utána Kaufmann István német nyelven beszélt s felolvasta a megalkított bírálóbizottság névsorát, amelyet a díjazásokkal együtt holnap közlünk.

A bíráló-bizottságok déli 12 órára készültek el a bírálatokkal. Ekkor a kiállítási dízsátorban kiosztották a díjakat, melyeket a földm. miniszter, a megyei gazd. egyesület, az ócsanádi gazdakör és Rónay Jenő adományoztak.

A díjak kiosztása után a gazdakör helyiségeiben 120 terítékű ünnepi lakoma következett. Az első felköszöntőt Hadffy Károly főszolgabíró mondotta. Kiemelte a torontálmegyei gazdasági egyesület kiválóan eredményes működését, éltette az egyesület kiküldöttjeit: Marton Andor főtitkárt és Kaufmann István titkárt s indítványozta az egyesület illusztris elnökének, gróf Osekonic Endrének távirati üdvözlését, mely indítványt a társaság lelkes éljenzéssel elfogadott. Marton Andor a kerület orszgy. képviselőjére, a nagybeteg és közszeretnek örvendő Rónay Ernőre és a helyette megjelent Rónay Jenőre emelt poharat. Lukácsy Imre az ós- és szerbesanádi gazdakör tagjaira emelte poharát, míg Kaufmann István a kiállítás rendezőit, a gazdaköri vezetőséget és községi előljároságot éltette. Marton Andor Serbán János miniszteri tanácsosra mondott felköszöntőt, mint aki a megyei gazd. egyesület minden törekvésének lelkes támogatója. Javaslatára üdvözlő sürgöny küldetett Sezbánnak. Lakoma után a vendégek nagy része hazafelé igyekezett. Este a gazdakörben jól sikerült táncmultság fejezte be az ünnepélyt.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.	
Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.	
É R K E Z I K.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	
	óra perc
Temesvár—Vercsec—Zsombolyáról délelőtt	9-28
Pancsováról délután	7-04
Budapest—Szegedről reggel	6-20
Budapest—Szegedről délután	3-15
Szegedről délelőtt	9-34
Szegedről este	7-19
Budapest—Nagykikindáról este	9-21
Szécsányból este	6-40
Szegedről délután	4-50
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Zsomb.—Vercsec—Alibunár—Temesvárról este	8-16
Módosról reggel	6-56
Pancsováról reggel	8-28
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8-23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4-11
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9-34
Szécsányból este	6-27
I N D U L.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	
Pancsovára délelőtt	8-10
Pancsovára este	5-40
Szeged—Budapestre reggel	7-20
Szeged—Budapestre délelőtt	11-27
Szeged—Budapestre este	7-27
Szegedre délután	1-17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel	6-21
Károlyvára délelőtt	10-00
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Zsombolya—Temesvár—Vercsec délután	4-20
Temesvár—Vercsec—Antalfalva—Pancsova—Alibunára reggel	3-33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2-25
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11-55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5-25
Módosra reggel	6-56
Zsombolyára délelőtt	10-59

Meghívó.

Az „Ipar és kereskedelmi bank részvénytársaság“ 1913. évi július hó 3-án délután 3 órakor Nagybecskereken, az intézet helyiségében tartja

rendkívüli közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlésen csak azon részvényes szavazhat, kinek neve legalább egy hónappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvbe már bejegyeztetett s aki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig a társaság pénztáránál letette.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Egy felügyelő-bizottsági tag választása egy évre.
3. Esetleges indítványok.

Nagybecskerek, 1913 június hó 15.

326—1.1

Az Igazgatóság.

Most jelent meg

SOMFAI JÁNOS UJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)

ES NEHÁNY NOVELLA

Ara bérmentes küldéssel 4 korona.

Megrendelhető a „Torontál“ szerkesztőségében és kapható minden könyvkereskedésben.

142—x.67

4661—1913. tkvi szám.

325—1

Ujabb**Árverési hirdetmény és árverési feltételek.**

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Torontali Agrárbank Részvénytársaság nagybecskereki cég végrehajtatónak özv. Fleinek Miklósné szül. Quiring Borbála nagybecskereki lakos végrehajtatást szenvedő ellen 900 korona tőkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyében, valamint a csatlakozott végrehajtatónak ezenel kimondott Heller Mór nagybecskereki lakos 256 korona tőke s járulékaiból álló követelésének, a Nagybecskereki Takarékpénztár cég 6500 korona s járulékaiból álló követelésének, Bence Antal és fia cég 49 korona 60 fillér s járulékaiból álló követelésének és Gimpel Miklós nagybecskereki lakos 109 korona 73 fillér s jár. álló követelésének kiegyenlítése végett is az árverést az 1881: LX. t.-c. 176. §-a értelmében elrendelte

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Nagybecskerek város 2888. számú tkben A. I. 1. sor, 2753—2754. hrsz. alatt felvett 800 négyszögöl beltelek, a rajta épült 1664. ö. i. számú házzal együtt 1442 korona kikiáltási árban az 1913. évi július hó 11 (tizenegy) napjának délelőtti 10 órájaker a kir. törvényszék árverési termében (földszint, ajtószám 25) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitiűzött birtok a megállapított kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889: XXX. t.-c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap

alatt a bánatpénznek megfelelő összeget birói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni. A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő azonban a bánatpénz kiegyenlítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnék kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék tkvi irattárában, kifüggesztési tábláján és Nagybecskerek városházánál megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1913. évi május hó 21. napján.

Dr. Pataky László s. k.,
kir. tvszéki jegyző.

Garçon lakás

mely két elkülönített
butorozott szobából áll

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. alatt.

26—x.34

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.